

FİLDİŞİ SAHİLİ ÜLKE RAPORU

Mayıs 2023

İçindekiler

FİLDİŞİ SAHİLİ ÜLKE RAPORU	1
1. Temel Ekonomik Göstergeler	3
2. Fildişi Sahili Dış Ticareti	5
3. Fildişi Sahili'nin Sektörlere Göre İhracatı	6
4. Fildişi Sahili'nin Sektörlere Göre İthalatı	6
5. Türkiye'nin Fildişi Sahili'ne İhracatı	7
6. Ülke Demir Sektörü İthalatında En Fazla Payı Olan 5 Ülke	7
7. Türkiye'nin Fildişi Sahili'ne Sektör İhracatları	8
8. OAİB'den Fildişi Sahili'ne Yapılan İhracatlar	10
9. Vergi Oranları	11

1. Temel Ekonomik Göstergeler

Resmi Adı	Fildişi Sahili Cumhuriyeti
Nüfus	29,12 milyon (IMF 2023 tahmini)
Dil	Fransızca (Resmi Dil)
Yüzölçümü	322.463 km ²
Başkent	Yamoussoukro: 243.000 kişi
Başlıca Şehirleri	Abidjan, Bouake, Daloa, Korhogo
Yönetim Şekli	Üniter Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Alassane Ouattara
Para Birimi	Batı Afrika CFA Frankı

Fildişi Sahili, 322.463 km² yüzölçümüne sahip ve Atlantik Okyanusu'nda 515 km uzunluğunda bir kıyı şeridine sahiptir. Ülkenin batısında Liberya ve Gine, kuzeyinde Mali ve Burkina Faso, doğusunda ise Gana ile komşudur ve sınır uzunluğu 3.110 km'dir. Abidjan, ülkenin en büyük şehri ve ticaret başkentidir, Yamoussoukro ise resmi başkentidir. Ülkenin genelinde düz bir coğrafya var, güneyinde ormanlar, kuzeyinde savanalar var. Güney kıyılarında tropikal, kuzey bölgelerinde ise yarı kurak iklim görülür. En çok yağışın haziran ayında olduğu Abidjan'da sıcaklık yıl boyunca 24-28 derece arasında değişir.

Mevcut anayasaya göre devlet başkanı, 2000 yılından itibaren en fazla iki kez olmak üzere beş yıllık dönemler için halkoylaması ile seçiliyor ve aynı zamanda silahlı kuvvetlerin başkomutanıdır. Devlet başkanı ayrıca başbakanı atar ve kabineyi oluşturan hükümetin başkanıdır. Yasama, tek meclisli Ulusal Meclis'ten oluşur ve 225 üyesi vardır.

Fildişi Sahili'nin nüfusu 29,12 milyon ve çoğunluğu ülkenin güney kıyı bölgesinde yoğunlaşmıştır. Nüfusun yaklaşık %40'ı 15 yaş altındadır ve medyan yaşı 20 yaşın altındadır. Ülkede yaklaşık 4 etnik grup vardır ve en büyük grup Akanlardır (%42). Ülke, Burkina Faso, Mali, Liberya ve Gana'dan göç almaktadır ve zaman zaman etnik çatışmalar yaşanmaktadır.

Fildişi Sahili, dünyanın en büyük kakao çekirdeği üreticisidir ve yılda ortalama 1,2 - 1,4 milyon ton kakao üretimi yapmaktadır. Ayrıca tatlı patates, kaju fıstığı, kola cevizi, Brezilya cevizi, kahve ve palm yağı üretiminde de önemli bir konuma sahiptir. Petrol üretiminde dünya sıralamasında 58. sırada yer alırken, kanıtlanmış petrol rezervi 100 milyon varildir. Ülkede doğal gaz ve altın üretimi de mevcuttur. Abidjan, ülkenin en büyük ve Batı Afrika'nın en büyük limanlarından biridir.

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	71,71	70,05	77,05	83,23	89,97	96,93	103,89	111,14
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	7	6,7	6,2	6,6	6,4	6,3	6,1	6
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	2 593	2 468	2 646	2 786	2 935	3 082	3 220	3 357
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	4,2	5,2	3,7	1,8	1,7	1,7	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-4	-6,5	-5,7	-5,3	-4,6	-4,1	-3,8	-3,8
Nüfus (milyon)	27,66	28,38	29,12	29,87	30,65	31,45	32,26	33,1
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	50,9	56,8	63,3	60,6	57,3	55,1	53,7	51,6

(*) Tahmini veriler
Kaynak: IMF-2023

Fildişi Sahili'nin ekonomisi büyük ölçüde tarıma ve buna bağlı faaliyetlere dayalıdır. Kakao çekirdeği, kahve ve palm yağında dünyanın en önemli ihracatçısı olduğundan ekonomisi bu ürünlerin uluslararası fiyat dalgalanmalarından ve iklim koşullarından etkilenmektedir. Tarım ürünlerinin yanında ülke ekonomisine altın üretiminin katkısı da oldukça fazladır.

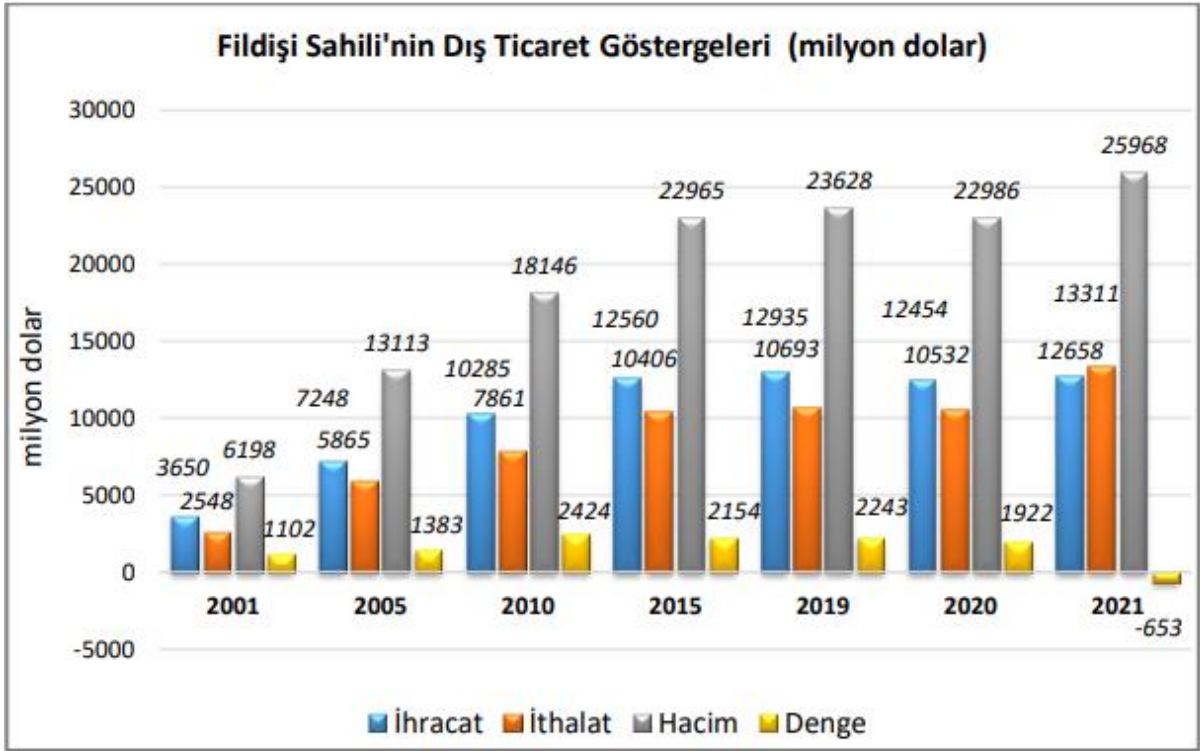
Fildişi Sahili, Frank Bölgesi Bölgesel Grubunun "Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği" (UEMOA) üyesidir. Fildişi Sahili'nin para politikası, sekiz üye ülkedeki enflasyon hedeflemesi önceliğine sahip olan Bölgesel Merkez Bankası (BCEAO) tarafından belirlenmektedir. BCEAO'nun politikası, Avrupa Merkez Bankası (ECB) tarafından oldukça fazla etkilenmektedir.

Fildişi Sahili, Batı Afrika Ekonomik ve Para Birliği'nin (WAEMU) en büyük üye ülkesi olup, 2011 yılına kadar kişi başına gelirden pozitif büyüme elde eden Fildişi Sahili, 2011 yılında yaşanan iç savaş nedeniyle reel GSYİH'si %4,7 daralmıştır. Önümüzdeki kısa dönemde ekonominin %6'nın üzerinde büyümesi beklenmektedir.

Kamu ve özel yatırımlar kriz öncesi seviyelerde seyretmektedir ve hatta yatırımlar artmaya bile başlamıştır. Kamu yatırımları daha çok hasar görmüş altyapılara yönlendirilmiştir. Ayrıca eğitim ve sağlık alanında harcamalar dahi öngörülmüştür.

Analistlere göre, borçlar kamu gelirinin %56'sını; kamu borçları ise GSYH'nin %66,1'ini oluşturmaktadır. Seçim sonrası çıkan kriz nedeniyle iç ve dış borçlarda artış olmuş ancak daha sonra kredi kuruluşları ile yapılan müzakereler sonucunda dış borçlar yapılandırılabilmiştir.

2. Fildişi Sahili Dış Ticareti

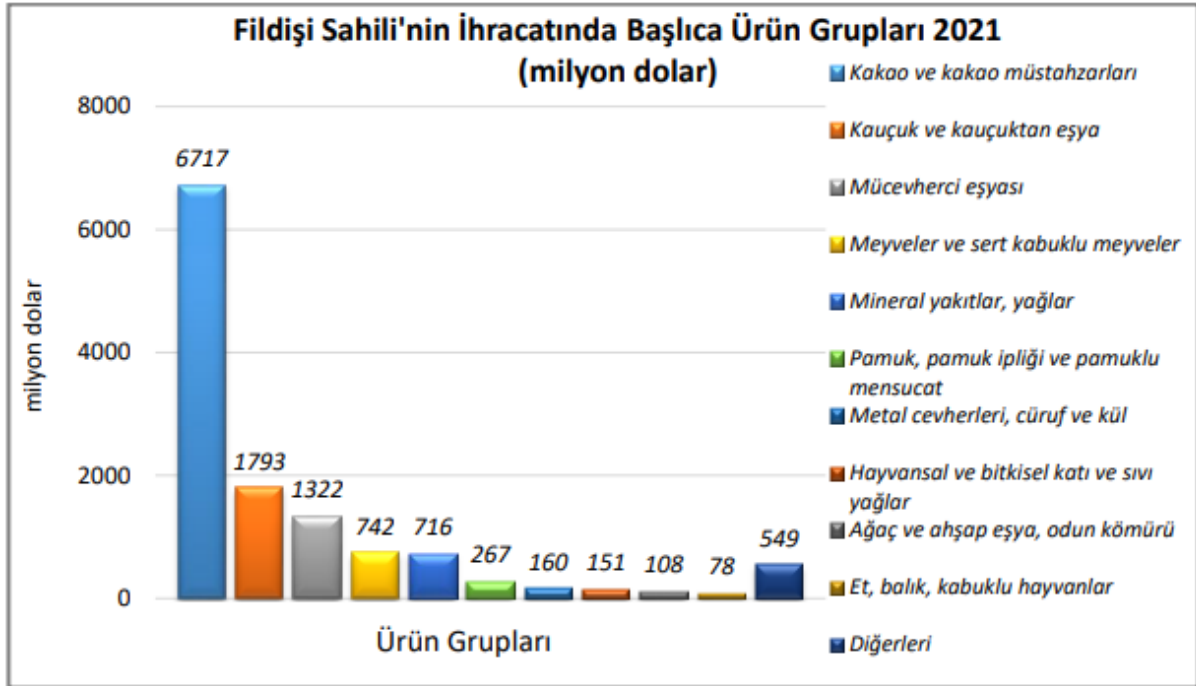
Kaynak: Trademap-2021 Mirror Data/Fildişi Sahili

Fildişi Sahili, 2021 yılında ihracatı yaklaşık 12.6 milyar dolar (%2 artışla) ile dünya sıralamasında 85. sırada yer almaktadır. Ülkenin ithalatı ise yaklaşık 13.3 milyar dolar (%26 azalışla) olarak kaydedilmiş ve dünya sıralamasında 93. sıraya düşmüştür.

Fildişi Sahili'nin dünya ihracatında en önemli ürünleri arasında ham kakao, tabii kauçuk, altın, kakao hamuru, kakao yağı, ham petrol, muz, kaju ve petrol yağları yer almaktadır.

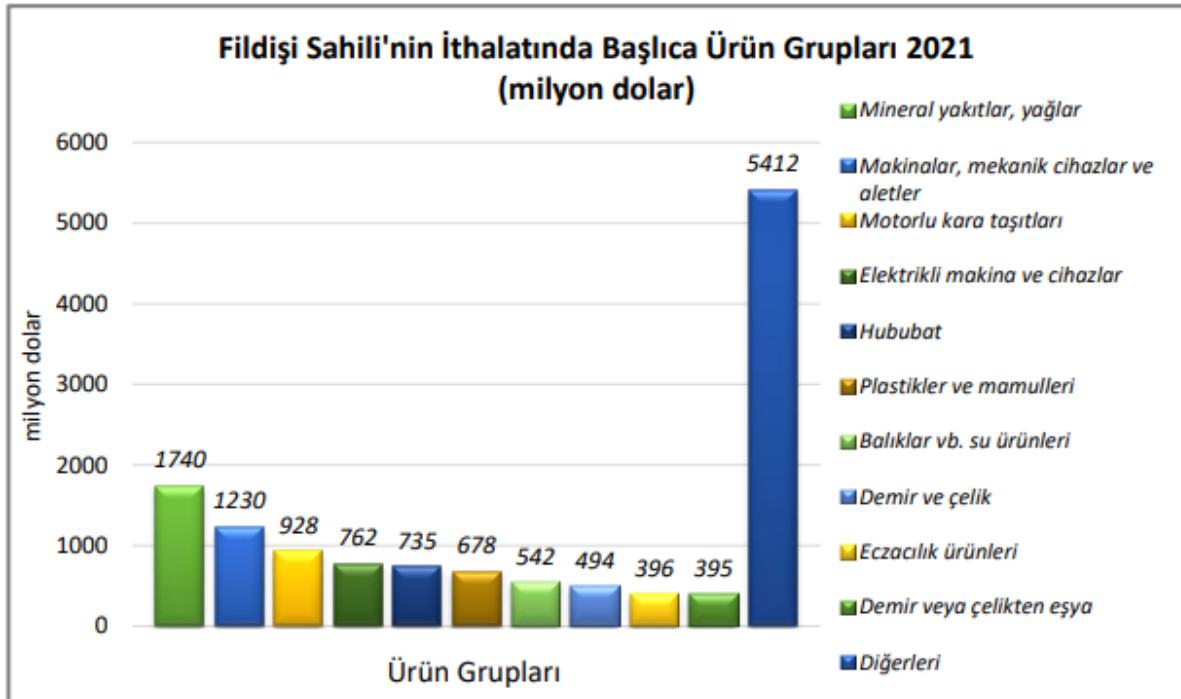
Ülkenin dünya ithalatında ise, ham petrol, dondurulmuş balıklar, pirinç, otomobil, ilaç, petrol yağları, buğday, çimento, haşarat öldürücü, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar ve tütün gibi ürünler öne çıkmaktadır.

3. Fildişi Sahili'nin Sektörlere Göre İhracatı

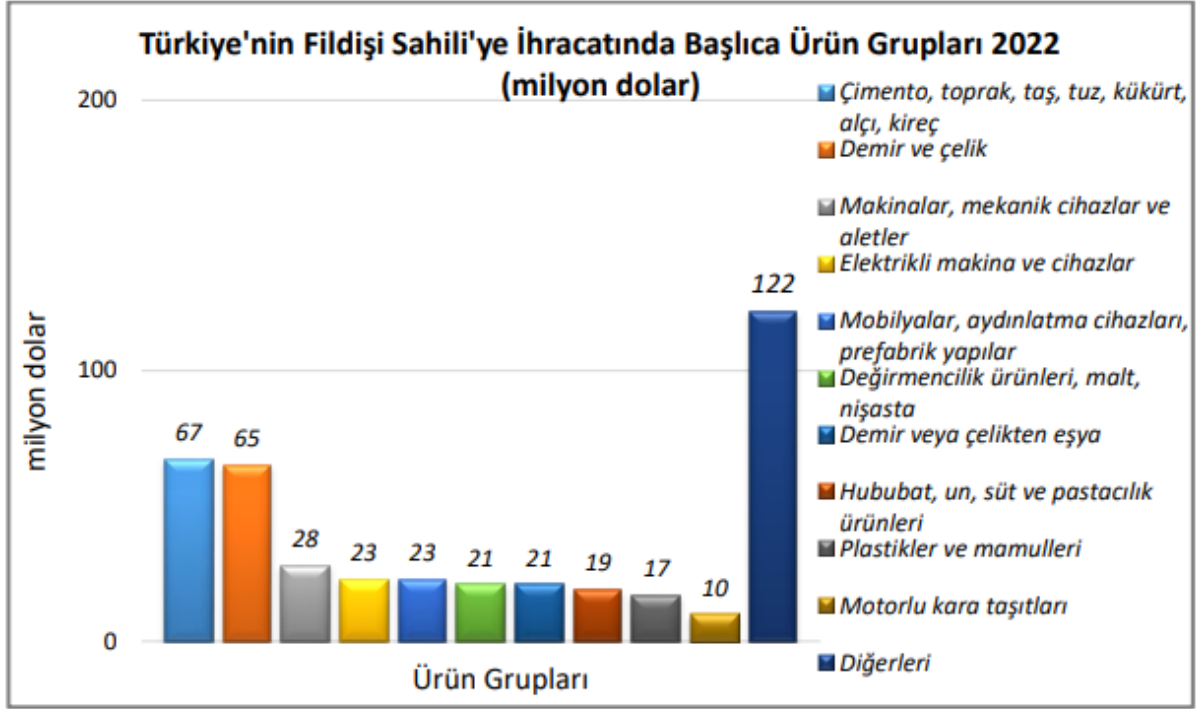
Kaynak: Trademap-2021 Mirror Data/Fildişi Sahili

4. Fildişi Sahili'nin Sektörlere Göre İthalatı

Kaynak: Trademap-2021 Mirror Data/Fildişi Sahili

5. Türkiye'nin Fildişi Sahili'ne İhracatı

Kaynak: Trademap - Direct Data/Türkiye

2001 yılından 2022 yılına kadar ülkemizin Fildişi Sahili ile olan ticareti genelde sürekli olarak artış göstermiştir. 2022 yılında dış ticaret hacmimiz 734 milyon dolara ulaşmıştır.

6. Ülke Demir Sektörü İthalatında En Fazla Payı Olan 5 Ülke

Birim: 1000\$

İhracatçılar	2017 İthalat Değeri	2018 İthalat Değeri	2019 İthalat Değeri	2020 İthalat Değeri	2021 İthalat Değeri
Dünya	506380	741187	692453	636430	920557
Çin	193556	348570	292075	200678	333825
Türkiye	21233	32083	66946	93285	105344
Ukrayna	36339	37873	51841	46753	75772
Fransa	38682	61719	65064	51061	65947
İspanya	31922	33257	27305	29256	39633

7. Türkiye'nin Fildişi Sahili'ne Sektör İhracatları

GRUPAD	2021 YILLIK KG	2021 YILLIK USD	2022 YILLIK KG	2022 YILLIK USD
DEMİR VE ÇELİK	138.466.817	100.814.599	81.445.807	63.100.808
FİLMAŞİN	73.053.300	52.988.973	42.055.170	31.738.507
PROFİLLER	38.195.504	27.354.215	26.335.280	21.435.652
İNŞAAT AKSAMI	3.398.317	5.342.567	4.355.176	8.425.801
SIKIŞTIRILMIŞ.SIVI GAZLAR İÇİN KAPLAR	3.385.093	6.803.449	1.828.146	4.274.811
DİĞER METALLER VE EŞYA	1.036.981	2.293.487	1.062.439	3.339.279
ALÜMİNYUM VE ALÜMİNYUMDAN EŞYA	695.848	2.976.708	694.378	3.308.196
ÇUBUKLAR	20.850.949	14.109.712	3.555.693	2.678.775
YARI MAMULLER	0	0	4.750.000	2.626.750
BORULAR	546.211	614.190	2.076.724	2.382.494
SICAK HADDE MAMULLERİ	4.412.261	4.402.412	2.177.989	1.936.958
PREFABRİK YAPILAR	488.041	871.378	618.999	1.265.305
DİĞER DEMİR ÇELİKTEN EŞYA	192.086	297.770	536.229	1.025.428
KAPLANMIŞ ÜRÜNLER	667.442	738.315	830.647	1.002.516
UZUN ÜRÜNLER	374.400	338.071	891.120	788.880
TELLER	883.281	829.818	789.185	787.919
DİĞER EŞYA (ÖĞÜTÜCÜ BİLYALAR.KAFESLER. TEL SEPET KUTU MERDİVEN BOBİN VB.)	261.577	650.707	272.805	683.729
SOBALAR.MUTFAK SOBA VE OCAKLARI.BARBEKÜ. MANGAL.GAZ OCAKLARI VE AKSAMLARI	332.865	1.142.939	159.247	553.266
VİDALAR. CİVATALAR. SOMUNLAR	93.782	294.951	193.199	551.305
SOFRA VE MUTFAK EŞYASI	76.810	417.198	85.544	466.849
DEMİR ÇELİKTEN DİĞER DÖKME EŞYA (DÜZ KAPAKLAR.VALF KUTULARI.ÖĞÜTÜCÜ BİLYALAR)	697.683	884.865	201.944	360.912
BORU BAĞLANTI PARÇALARI	8.267	37.964	51.261	189.965
SAĞLIĞI KORUYUCU EŞYA (PASLANMAZ ÇELİKTEN LAVABO.EVİYE VE KÜVETLER)	19.113	88.374	30.203	114.261
KAPLANMAMIŞ ÜRÜNLER	27.225	34.191	49.233	78.815
DEPO.SARNIÇ.VARİL.FIÇI.KÜV.VB.	103.585	236.552	17.632	66.683
BAKIR VE BAKIRDAN EŞYA	36.018	186.047	6.813	35.113
PASLANMAZ ÇELİK ÜRÜNLERİ	2.384	18.724	10.288	24.973
PİK DEMİR VE AYNALI DEMİR	0	0	1.200	1.063
DİĞER HAMMADDE	71	168	0	0
SOĞUK HADDE MAMULLERİ	0	0	0	0
YASSI ÜRÜNLER	0	0	0	0
Toplam	288.305.912	224.768.345	175.082.353	153.245.013

Kaynak: OAİB verileri

Tabloda yer alan veriler, Türkiye'nin demir ve demir dışı metaller sektöründen Fildişi Sahili'ne yaptığı ihracatı 2021 ve 2022 yıllarına göre göstermektedir.

Toplamda, 2021 yılında Türkiye Fildişi Sahili'ne 224 milyon USD değerinde demir ve demir dışı metaller ihraç etmişken, bu rakam 2022 yılında 153 milyon USD'ye dūřmüřtür.

Sektör bazında incelendiğinde, en yüksek ihracatın 2021 ve 2022 yıllarında da Demir Çelik ile filmaşın sektörlerinde gerçekteştiği görölmektedir. Bunun yanı sıra, filmaşın sektöründe de önemli bir dūřüş ve inşaat aksamı sektörlerinde önemli bir yükseliş gözlemlenmiştir. Genel olarak bakıldığında 2021 verilerine kıyasla ihracatta dūřüş yaşanan sektörler ağırlıktadır.

Sonuç olarak, Türkiye'nin demir ve demir dışı metaller sektöründen Fildişi Sahili'ne yaptığı ihracatın sektör bazında değişkenlik gösterdiği ve toplamda 31% oranında azaldığı söylenebilir.

8. OAİB'den Fildişi Sahili'ne Yapılan İhracatlar

GRUPAD	2021 YILLIK KG	2021 YILLIK USD	2022 YILLIK KG	2022 YILLIK USD
İNŞAAT AKSAMI	1.468.938	1.775.190	1.969.957	3.645.251
DİĞER METALLER VE EŞYA	186.843	475.063	360.554	1.400.030
DEMİR VE ÇELİK	379.751	274.769	1.200.767	1.008.327
ÇUBUKLAR	0	0	674.603	522.175
PROFİLLER	363.151	247.296	442.987	384.001
ALÜMİNYUM VE ALÜMİNYUMDAN EŞYA	68.585	346.213	82.560	312.170
DEMİR ÇELİKTE DİĞER DÖKME EŞYA (DÜZ KAPAKLAR.VALF KUTULARI.ÖĞÜTÜCÜ BİLYALAR)	0	0	153.705	242.320
VİDALAR. CİVATALAR. SOMUNLAR	3.796	20.753	83.831	213.664
DİĞER DEMİR ÇELİKTE EŞYA	39.359	62.656	50.698	139.451
SOFRA VE MUTFAK EŞYASI	6.973	31.306	7.556	132.679
DİĞER EŞYA (ÖĞÜTÜCÜ BİLYALAR.KAFESLER. TEL SEPET KUTU MERDİVEN BOBİN VB.)	18.049	30.634	52.489	107.702
KAPLANMIŞ ÜRÜNLER	16.600	27.474	69.538	87.955
BORU BAĞLANTI PARÇALARI	295	2.514	25.251	54.061
SOBALAR.MUTFAK SOBA VE OCAKLARI.BARBEKÜ. MANGAL.GAZ OCAKLARI VE AKSAMLARI	0	0	4.605	40.005
BORULAR	279.443	354.809	34.108	37.584
SAĞLIĞI KORUYUCU EŞYA (PASLANMAZ ÇELİKTE LAVABO.EVİYE VE KÜVETLER)	1.071	4.416	6.730	33.918
UZUN ÜRÜNLER	0	0	12.360	12.633
SIKIŞTIRILMIŞ.SIVI GAZLAR İÇİN KAPLAR	25.338	77.436	1.259	5.093
BAKIR VE BAKIRDAN EŞYA	858	7.961	959	4.323
TELLER	0	0	1.257	1.382
DEPO.SARNIÇ.VARİL.FIÇI.KÜV.VB.	2.726	39.612	54	321
PASLANMAZ ÇELİK ÜRÜNLERİ	0	0	22	181
SICAK HADDE MAMULLERİ	0	0	0	0
KAPLANMAMIŞ ÜRÜNLER	0	0	0	0
YASSI ÜRÜNLER	0	0	0	0
PREFABRİK YAPILAR	26.680	31.000	0	0
Toplam	2.888.456	3.809.103	5.235.850	8.385.225

Tablodan, 2021 yılında üyelerimizin Fildişi Sahili'ne 2.888.456 KG ürün ihraç ettiği ve bunun toplam değerinin 3.809.103 USD olduğu görülmektedir bu rakamlar 2022 yılına gelindiğinde miktar olarak %80 tutar olarak %120 artış göstermiştir.

Genel olarak, üyelerimizin Fildişi Sahili'ne yaptığı ihracat 2022 yılında 2021 yılına görece birkaç istisna hariç tüm sektörlerde artış göstermiştir.

9. Vergi Oranları

Aşağıdaki tabloda Birliğimizin iştiğal alanına giren bazı GTİP'lere ait gümrük vergisi oranları paylaşılmıştır.

GTİP	Ürün Adı	Gümrük Vergisi %	Gümrük anlaşması
72	Demir ve Çelik	~ 10,86	
73	Demir veya Çelikten Eşyalar	~ 14,48	
74	Bakır ve Bakırdan Eşyalar	~ 10,84	
75	Nikel ve Nikelden Eşya	~ 15,73	
76	Alüminyum ve Alüminyumdan Eşya	~ 12,93	
78	Kurşun ve Kurşundan Eşya	~ 9,05	
79	Çinko ve Çinkodan Eşya	~ 8,06	
81	Diğer Metaller	~ 13,46	
82	El aletleri	~ 15,81	
83	Diğer Metalden Eşyalar	~ 18,29	